ἀτμόσφαιρα τοῦ "Αρεως ναι "ἀναπνεύσιμος„

ιστώθη ὕπαρξις ζωτικοῦ τινος βίου - ἀφθόνου, ἀλλὰ δὲν λείπει παντελῶς

ΑΛΛΑ ΤΟ ΟΞΥΓΟΝΟ ΕΙΝΑΙ ΛΙΓΟΣΤΟ

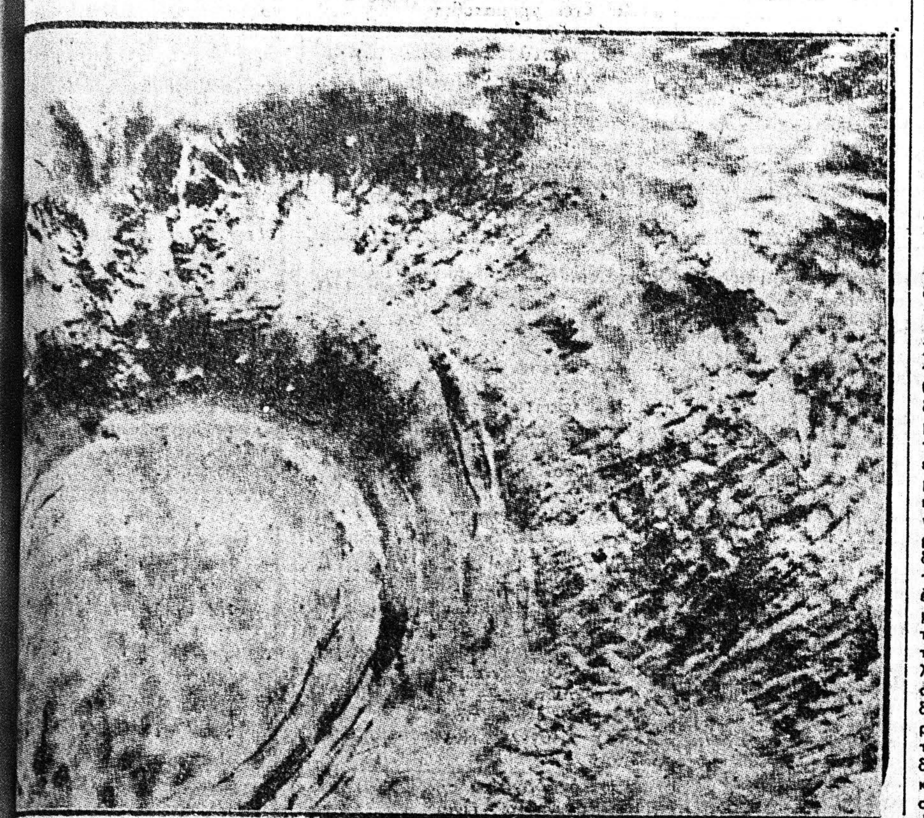

προσεδαφισθὲν ἐργαστήριον τοῦ Ἀμερικανικοῦ διαστημοπλοίου «Βίκινγκ 1» ἐξακολουθεῖ
τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ Ἄρεως καὶ νὰ ἀναλύη τὰ λαμβανόμενα διὰ τοῦ βραχίονος του
, προκειμένου νὰ διακριβωθῆ ἡ τυχὸν ὕπαρξις μορφῆς ζωῆς ἐπὶ τοῦ Ἐρυθροῦ Πλανήτου,
ικὸν κέντρον τῆς Πασαδένα ἐξακολουθεῖ νὰ μεταδίδη τὰς ἐκπληκτικῆς καθαρότητος
ίας ποὺ ἔχουν ληφθῆ μέχρι τοῦδε. Ἀνωτέρω, μία τοιαύτη φωτογραφία, ληφθεῖσα ἀπὸ ὕ-
μιλίων, ἡ ὁποία ἐμφανίζει ἕνα τῶν ἀναριθμήτων κρατήρων ἡφαιστείων, ὁ ὁποῖος ἔχει διά-
100 περίπου χιλιομέτρων! Τὸ διακρινόμενον, ἄνω καὶ δεξιὰ ὄρος ἔχει ὕψος 27.000 μέ-
πρώτην δὲ φοράν, χάρις εἰς τὴν φωτογραφίαν αὐτήν, οἱ ἐπιστήμονες ἔχουν τὴν εὐκαιρίαν νὰ διακρίνουν σαφῆ ἴχνη τῆς λάβας

ΕΝΑ (Καλιφόρνια).
ονες οἱ ὁποῖοι μελε-
ἀποστελλομένας ἐκ
μοπλοίου «Βίκινγκ»
ς τοῦ ἐδάφους τοῦ
γουν ὅτι ἡ ἀτμόσφαι-
πλανήτου τούτου ἦτο,
ωτέρα καὶ πλουσιω-
α σχεδὸν τὰ ἀναγ-
τὴν διατήρησιν τῆς
ὑπάρχει ἀπὸ τριῶν
ρίων ἐτῶν εἰς τὴν
ια.
εὕρομεν τίποτε εἰς
ἀτμόσφαιραν, τὸ ὁ-
νη ὅτι εἰς τὸν Ἄρη
», ἐδήλωσεν ὁ δρ.
υεν, τοῦ Κρατι-
στημίου τῆς Νέας
ὄνυ Μπρούκ. «Ἐξ
δὲν ὑπάρχει εἰς
αν τοῦ Ἄρεως
οἷον νὰ δύναται νὰ
ζωὴν εἰς αὐτόν.
ματικότητα, ἡμεῖς
ἀναπνέομεν ὅ,τι ὑ-
εἰς τὸν Ἄρη. Ἐὰν
σωμεν τὸ ὀξυγόνον
θὰ δυνάμεθα νὰ
τὴν ἀτμόσφαιραν

ὁποῖον ἀνεῦρε τὸ
ρον μάζης τοῦ Βί-
πρώτην δειγματο
ἀτμοσφαίρας τοῦ ἐ-
Ἄρεως, ἦτο ἓν μεῖ-
τὰ ὁποῖα ἀπετελοῦν
τὸ πλεῖστον ἐκ διο-

ξειδίου τοῦ ἄνθρακος, ἀλλὰ περιεῖχεν ἐπίσης ἀργόν, ἄζωτον καὶ μικρὰ ἴχνη ὀξυγόνου. Τὸ ἀνευρεθὲν ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας ἀργὸν ἀπετέλει τὸ 1—2 τοῖς ἑκατόν, τὸ δὲ ἄζωτον τὰ 2 ἕως 3 τοῖς ἑκατὸν τῆς ὅλης ἀτμοσφαίρας, ἡ δὲ ποσότης αὐτὴ τῶν ἀερίων τούτων δεικνύει ὅτι κάποια μορφὴ ζωῆς δύναται νὰ ὑπάρξη, ἀλλὰ καὶ νὰ διατηρηθῆ ἐπὶ τοῦ Ἄρεως.

ΕΝΔΕΙΞΙΣ ΥΠΑΡΞΕΩΣ ΥΔΑΤΟΣ

Ἀνευρέθησαν ἐπίσης μικρὰ ἴχνη ἑνὸς ἰσοτόπου τοῦ ἀργοῦ, γνωστοῦ ὑπὸ τὸ ὄνομα «Ἀργὸν 36», τὸ ὁποῖον δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἐσχηματίσθη εἰμὴ μόνον ὅτε ἐσχηματίσθησαν ὁ Ἄρης καὶ τὸ ἡλιακὸν σύστημα, πρὸ χιλιάδων ἑκατομμυρίων ἐτῶν. Τοῦ αὐτοῦ στοιχείου ἴχνη ὑπάρχουν εἰς τὴν ἀτμόσφαιραν τῆς γῆς οἱ δὲ ἐπιστήμονες τὸ συνδέουν μὲ τὴν διαμόρφωσιν μιᾶς ἀτμοσφαίρας πλουσίας εἰς ὀξυγόνον καὶ μὲ μίαν ἐπιφάνειαν ἐδάφους μὲ ἄφθονον ὕδωρ.

—Πρέπει νὰ ὑπάρχη ἄφθονον ὕδωρ εἰς τὸν Ἄρη», λέγει ὁ δρ. Ὄουεν. «Ὑπολογίζομεν ὅτι εἰς τὸν Ἄρη τὸ ὕδωρ ἀντιπροσωπεύει ἓν στρῶμα πάχους 20 ἕως 30 μέτρων εἰς ὁλόκληρον τὸν πλανήτην».

Ἡ ἀνεύρεσις ἀζώτου ἀποτελεῖ καίριον στοιχεῖον εἰς τὴν ἀναζήτησιν ζωῆς εἰς τὸν Ἄρη, διότι ἄνευ ἀζώτου εἶναι ἀδύνατον νὰ ὑπάρξουν ὀργανισμοί, δεδομένου ὅτι τὸ ἐν λόγῳ ἀέριον συμβάλλει εἰς τὴν διαμόρφωσιν τῶν πρωτεϊνῶν, τῶν ἀμινοξέων καὶ τῶν πυρηνικῶν ὀξέων.

—Ἄνευ ἀζώτου», λέγει ὁ δρ. Λέσλι Ὄργκελ, τοῦ Ἰνστιτούτου Σὼλκ τῆς Καλιφορνίας, «δὲν ἠμπορεῖ κανεὶς νὰ ἐλπίζη ὅτι θὰ ἀνεύρη ζωήν, μὲ αὐτὸ ὅμως, εἶναι εὐκολώτερον νὰ ἀνεύρη μηχανισμούς, οἱ ὁποῖοι δύνανται νὰ σχηματίσουν ὀργανισμοὺς εἰς ἓν περιβάλλον ὅμοιον μὲ ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ὑπάρχει εἰς τὸν Ἄρη».

Οἱ ἐπιστήμονες λέγουν ὅτι τὰ ἀτμοσφαιρικὰ δεδομένα τοῦ Ἄρεως δεικνύουν ὅτι ἡ ἀτμόσφαιρά του ἦτο ἄλλοτε δεκαπλασίας πυκνότητος καὶ πλουσιωτέρα εἰς ἀέρια ἀπὸ ὅσον εἶναι σήμερον. Τὸ εἶδος τῆς ἀτμοσφαίρας ἔχει πίεσιν ἐπιφανείας 100 μιλλιμπάρ, τὸ ἓν δέκατον δηλαδὴ τῆς γῆς, ἀλλ' ἀρκετὴν διὰ νὰ ἀνθέξη τὴν παρουσίαν ὑγροῦ ὕδατος.

—Τὸ συμπέρασμα, μετά, μάλιστα, τὰς «ἐρυθρὰς» φωτογραφίας τοῦ Ἄρεως ποὺ δεικνύουν ὅτι ἄλλοτε ὁ Ἄρης εἶχε πλουσιωτέραν ἀτμόσφαιραν καὶ ὁμοιάζουσαν περισσότερον πρὸς τὴν τῆς σημερινῆς γῆς, εἶναι ὅτι ὁ Ἄρης εἶναι ὁ μέγας ἐνδιάμεσος πλανήτης μεταξὺ τῆς Γῆς καὶ τῆς Σελήνης, ὅστις δὲν ἀπέβαλε τόσα ἀέρια ὅσα ἡ γῆ», λέγει ὁ δρ. Ὄουεν. «Δὲν βλέπω ἄφθονον ζωϊκὸν βίον, τοῦτο, ὅμως, δὲν σημαίνει ὅτι δὲν ὑπάρχει διόλου».

Πῶς σκέπτονται σήμερα οἱ νέοι τῆς Δ. Γερμανίας

58 ο)ο ἀνήκουν σὲ ὀργανώσεις, ἀλλὰ κυρίως ἀθλητικές. 6 ο)ο σὲ ἐκκλησιαστικές, 3 ο)ο σὲ συνδικᾶτα

ΒΟΝΝΗ ('Ιδ. 'Υπηρ.). Τὰ κεφάλια τῶν νεαρῶν Γερμανῶν εἶναι πολὺ διαφορετικὰ ἀπὸ τὰ κεφάλια τῶν γονέων τους. Οἱ νέοι ἔχουν μακρυὰ καὶ ἀπεριποίητα μαλλιά, ἐνῶ οἱ ἐνήλικες εἶναι προσεκτικὰ κουρεμένοι καὶ καλοχτενισμένοι. Στὸ ἐσωτερικὸ ὅμως τῶν κεφαλιῶν, οἱ διαφορὲς εἶναι ἐλάχιστες, ὅπως ἀποδείχτηκε ἀπὸ μιὰ ὁλόκληρη σειρὰ σφυγμομετρήσεων τῆς κοινῆς γνώμης, κάτι ποὺ εἶναι πολὺ τῆς μόδας στὴν Γερμανία.

Ἡ «ἀπόδοση» στὸ σχολεῖο καὶ στὴν ἐργασία, εἶναι κάτι ποὺ θεωρεῖται «ἀπαραίτητο» καὶ «χρήσιμο» ἀπὸ τὸ 89% τῶν ἀνθρώπων ποὺ ἔχουν περάσει τὰ 50, ἀπὸ τὰ 90% τῶν ἀνθρώπων ἡλικίας 30 μέχρι 49 ἐτῶν, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὰ 84% τῶν νέων μεταξὺ 13 καὶ 24 ἐτῶν. Μιὰ ἄλλη γερμανικὴ ἀρετὴ ἡ σχολαστικὴ ἀκρίβεια, ἀξιολογεῖται θετικὰ ἀπὸ τὸ 98% καὶ ἀπὸ τὸ 95% ἀντίστοιχα στὶς τρεῖς ὁμάδες. Τὰ ἴδια ἀποτελέσματα ἔχουμε καὶ σχετικὰ μὲ τὴν πίστη, τὴν ἀποταμίευση καὶ τὴν τάξη.

Μὲ ἄλλα λόγια, στὴν Γερμανία τοῦ 1976, ὑπάρχει μιὰ ἀνάλογη διανοητικὴ στάση ἐκείνων ποὺ γεννήθηκαν πρὶν ἀπὸ τὸν πόλεμο, ποὺ μεγάλωσαν στὴν διάρκεια τοῦ πολέμου, ἢ ποὺ γεννήθηκαν μετὰ τὸν πόλεμο. Σύγκρουση γενεῶν στὸ θέμα τῶν κανόνων καὶ τῶν ἀξιῶν δὲν ὑφίσταται. Οἱ διαφορὲς σημειώνονται μᾶλλον στὸ ἐσωτερικὸ τῶν διαφόρων ὁμάδων ἡλικίας καὶ εἶναι διαφορὲς ταξικὲς ἢ ἐπαγγελματικές. Παρ' ὅλα αὐτὰ — ἔστω καὶ ἂν μοιάζη σὰν ἀντίφαση —οἱ νεαροὶ Γερμανοὶ ἀποτελοῦν σήμερα μιὰ κατηγορία ποὺ ὑφίσταται διακρίσεις, ὅπως συμβαίνει μὲ τὶς γυναῖκες καὶ μὲ τοὺς ξένους ἐργάτες: Οἱ ἐνήλικες ἀμύνονται μὲ κάθε τρόπο γιὰ νὰ ἀντιμετωπίσουν τὴν εἴσοδο τῶν νεαρῶν ποὺ βγαίνουν μόλις ἀπὸ τὰ σχολεῖα στὸν κόσμο τῆς ἐργασίας, οἱ γιατροὶ ἀγωνίζονται γιὰ νὰ διατηρηθῆ ὅσο τὸ δυνατὸν πιὸ περιωρισμένος ὁ ἀριθμὸς τῶν φοιτητῶν στὰ πανεπιστήμια, τὰ συνδικάτα, δὲν ἀγωνίζονται γιὰ μιὰ κατάλληλη ἐπαγγελματικὴ μόρφωση, ἡ βιομηχανία διατηρεῖ πάνω ἀπὸ τὰ κεφάλια τῶν ἀνανεωτῶν τὴν ἀπειλὴ τῆς ἀπόλυσης.

Παρ' ὅλα αὐτά, οἱ νεαροὶ Γερμανοὶ δὲν παραπονοῦνται. Πάντοτε σύμφωνα μὲ τὶς δημοσκοπικὲς ἔρευνες, στὰ τέλη τοῦ 1975 τὰ 61% τῶν νέων δήλωσαν ὅτι εἶναι «ἱκανοποιημένοι» ἀπὸ τὰ πολιτικὰ κόμματα τῆς Ὁμοσπονδιακῆς Γερμανίας (τὸ 1972 ἦταν τὸ 48%, ἐνῶ τὸ 1968, χρονιὰ τῆς φοιτητικῆς ἀνταρσίας, ἦταν μόνον τὸ 35%).

Στὴν ἐρώτηση ἂν θὰ ἔπαιρναν μέρος σὲ μιὰ διαδήλωση, μόνο τὸ 40% ἀπάντησε καταφατικὰ (ἐνῶ πρὶν τρία χρόνια εἶχαν ἀπαντήσει καταφατικὰ τὸ 75% τῶν φοιτητῶν καὶ τὸ 62% τῶν ἐργαζομένων). Ἀπὸ τὴν μειοψηφία αὐτὴ ποὺ εἶναι διατεθειμένη νὰ πάρη μέρος σὲ διαδηλώσεις, μόνον τὸ 1% εἶπε ὅτι θὰ ἔκανε διαδήλωση γιὰ χάρη ἑνὸς πολιτικοῦ κόμματος τῆς ἀριστερᾶς, τὸ 2% γιὰ τὴν Εὐρώπη, τὸ 11% γιὰ τὸ ἀντίτιμο τῶν εἰσιτηρίων στὶς ἀστικὲς συγκοινωνίες καὶ τὸ 40% δήλωσε ὅτι δὲν ἐπιθυμεῖ νὰ ἐκφράση τὴν γνώμη του.

Οἱ νεαροὶ Γερμανοὶ ποὺ εἶναι «ἱκανοποιημένοι», εἶναι περισσότεροι ἀπὸ τοὺς «δυσαρεστημένους». Οἱ πρῶτοι ἀποτελοῦν τὸ 31% καὶ οἱ δεύτεροι τὸ 37% μὲ τὶς ἀκόλουθες ὑποδιαιρέσεις. Μὲ ἀπολυτήριο δημοτικοῦ 17% ἱκανοποιημένοι καὶ 69% δυσαρεστημένοι, φοιτητὲς 37% καὶ 42%, ἐργάτες 48% καὶ 30% ὑπάλληλοι 52% καὶ 28%.

Τὰ στοιχεῖα αὐτὰ μᾶς δείχνουν ὅτι ἡ δυσαρέσκεια εἶναι διαδεδομένη μεταξὺ τῶν νέων ποὺ ἔχουν χαμηλὴ μόρφωση. Ἡ ἱκανοποίηση εἶναι διάχυτη, μεταξὺ τῶν νέων ποὺ παίρνουν μέρος σὲ παραγωγικὲς προτσές, ποὺ ἀποτελοῦν τμῆμα τῆς κοινωνίας ἡ ὁποία στηρίζεται στὴν ἀπόδοση, στὸ κέρδος καὶ στὴν κατανάλωση, δηλαδὴ στὶς ἀξίες ποὺ ὑπολογίζονται σήμερα στὴν Δυτικὴ Γερμανία.

Τὴν ἴδια γνώμη ἔχει καὶ ἕνας μελετητὴς τῶν προβλημάτων τῆς νεολαίας, ὁ Γιάϊντε, ὁ ὁποῖος χώρισε τοὺς νεαροὺς Γερμανοὺς σὲ δυὸ ὁμάδες (τοὺς εὐχαριστημένους καὶ τοὺς δυσαρεστημένους) καὶ φαίνεται νὰ ἀνησυχῆ τόσο γιὰ τοὺς μὲν ὅσο καὶ γιὰ τοὺς δέ. Θεωρεῖ τοὺς πρώτους σὰν «πιθανοὺς ὑποστηρικτὲς δυσαρέστων ἐνεργειῶν», κατευθυνομένων ἀπὸ ἐξτρεμιστικὲς ὁμάδες τοὺς δευτέρους σὰν μιὰ «σιωπηλὴ πλειοψηφία χωρὶς γνώμη», διαποτισμένη ἀπὸ συντηρητισμὸ ποὺ εἶναι διάχυτος στὴν νεολαία μετὰ τὴν ἀποτυχία τῶν προσπαθειῶν τοῦ 1968 καὶ μετὰ τὴν ἐνεργειακὴ κρίση. Σύμφωνα μὲ τὸν Γιάϊντε, στὰ σχολεῖα παρατηρήθηκε μιὰ μετατόπιση πρὸς τὰ δεξιὰ καὶ ὅσοι τὸ ἀρνοῦνται φορᾶνε παρωτίδες.

Τὴν ἄποψή του, ἐπιβεβαιώνει καὶ μιὰ ἔρευνα ποὺ δημοσιεύτηκε στὸ περιοδικὸ «Ντὲρ Σπήγκελ».

Ἀπὸ τὴν ἔρευνα ἀποδεικνύεται ὅτι οἱ νέοι δὲν συμπαθοῦν τὰ κόμματα σοσιαλδημοκρατικὸ καὶ φιλελεύθερο ἀλλὰ τοὺς συντηρητικοὺς χριστιανοδημοκράτες καὶ τοὺς σοσιαλχριστιανούς. Οἱ νέοι ἡλικίας κάτω τῶν 24 ἐτῶν ἔχουν ἐκδηλώσει τὶς ἀκόλουθες προτιμήσεις: γιὰ τοὺς χριστιανοδημοκράτες τὸ 44,5% γιὰ τοὺς σοσιαλδημοκράτες τὸ 39,8% καὶ γιὰ τοὺς φιλελευθέρους τὸ 13,3%.

Αὐτὸ ποὺ κάνει ἐντύπωση στὴν συμπεριφορὰ τῆς γερμανικῆς νεολαίας τοῦ 1976, δὲν εἶναι τόσο ἡ τάση πρὸς τὸν συντηρητισμό, ὅσο ἡ ἀδιαφορία, ἡ συγκατάβαση, ἡ ἄγνοια γιὰ τὴν πολιτικὴ καὶ ἡ ἀπάθεια. Ἂν τὸ 1968 οἱ νέοι ἔφθασαν σὲ ὑπερβολὲς μὲ τὴν βία καὶ τὸν δογματισμὸ (ἀπὸ τὸν ὁποῖο δημιουργήθηκε ἡ βρώμικη καὶ κτηνώδης ἐμπειρία τῆς τρομοκρατίας) σήμερα οἱ νέοι κάνουν ὑπερβολὲς πρὸς τὴν ἀντίθετη κατεύθυνση καὶ φθάνουν στὸ σημεῖο νὰ ἀνησυχοῦν ἀκόμη καὶ ἐκείνους ποὺ ἐνδιαφέρονται περισσότερο γιὰ τὴν διατήρηση τῆς τάξεως.

Ἡ ἐντυπωσιακώτερη καταγγελία πρὸς τὴν κατεύθυνση αὐτή, ἔγινε τὴν Πέμπτη 18 Μαρτίου ἀπὸ τὸν κοινοβουλευτικὸ ἐπιθεωρητὴ τῶν ἐνόπλων δυνάμεων, Κὰρλ — Βίλχελμ Μπέρκαν, τὸν ἄνθρωπο ποὺ ἔχει τὸ καθῆκον νὰ ἐλέγχη τὴν πειθαρχία καὶ τὴν δημοκρατία στὴν Μπούντεσβερ. Στὸ κοινοβούλιο ἐπέκρινε τὸν «τυφλὸ καὶ ὑπερβολικὸ ζῆλο» τῶν στρατιωτῶν οἱ ὁποῖοι «μὲ πολὺ μεγάλους δισταγμοὺς» τολμοῦν νὰ παραπονεθοῦν γιὰ τὶς καταχρήσεις ποὺ κάνουν οἱ ἀνώτεροί τους. Ἀφοῦ ἀπέδωσε τὴν «ὑπερβολικὴ ὑπακοὴ» τῶν στρατιωτῶν στὴν ἀνεργία καὶ στὸν «κλειστὸ ἀριθμὸ» ποὺ ἐφαρμόζουν τὰ πανεπιστήμια, ὁ ἐπιθεωρητὴς κάλεσε τοὺς νεοσυλλέκτους νὰ ξυπνήσουν, νὰ ἔχουν τὸ θάρρος τῆς γνώμης «κατὰ τὴν σωστὴ στιγμὴ καὶ τὸν σωστὸ τόπο».

Τὸ 58% τῶν νέων εἶναι γραμμένοι σὲ κάποια ὀργάνωση (τὸ 1953 ἦταν μόνο τὸ 38%). Ποῦ ὅμως εἶναι γραμμένοι; Τὴν πρώτη θέση κατέχουν τὰ σπὸρ μὲ ποσοστὸ 37%, ἀκολουθοῦν οἱ ἐκκλησίες μὲ 6%, ἐνῶ οἱ ἐγγεγραμμένοι στὰ συνδικᾶτα εἶναι μόλις τὸ 3%. Ὅσο γιὰ τοὺς ἐγγεγραμμένους σὲ κάποιο πολιτικὸ κόμμα, τὸ ποσοστὸ εἶναι μηδέν.

Εὐχαριστημένοι, ἀλλὰ χωρὶς πολιτικὰ ἐνδιαφέροντα. Αὐτὸ δὲν συμβαίνει μόνον μὲ τοὺς ἐργάτες, ποὺ σκέφτονται τὸ μεροκάματο, ἀλλὰ καὶ μὲ τοὺς περισσότερους φοιτητές. Ὁ ὑφυπουργὸς παιδείας καὶ ἐπιστημῶν, ὁ σοσιαλδημοκράτης Πέτερ Γκλότς, παραπονεῖται λέγοντας ὅτι «ἡ ἀπολιτικοποίηση» τῶν φοιτητῶν εἶναι ἀνησυχητικὴ» καὶ ὅτι «μολυσμένη ἀπὸ τὸν ἀνταγωνισμὸ μιὰ ὁλόκληρη λεγεώνα φοιτητῶν, ἑτοιμάζεται γιὰ τὶς ἐξετάσεις χωρὶς νὰ ρίχνη οὔτε βλέμμα ἔξω ἀπὸ τὴν σχολὴ ἢ στὶς δημοκρατικὲς ἐμπειρίες. στὰ προβλήματα τῆς κοινωνίας Ἀντίθετα: οἱ ἐπικρίσεις γιὰ τὸ περιεχόμενο τῆς διδασκαλίας ἢ μιὰ ἀσυνήθιστη συμπεριφορά, μποροῦν νὰ καταστρέψουν τὴν καρριέρα».

Καὶ ὁ Γκλότς προσθέτει: «Ἔχουμε ἀνάγκη ἀπὸ πολίτες ποὺ θὰ σκέφτονται πολιτικὰ καὶ θὰ ἀναπτύσσουν κοινωνικὴ καὶ πολιτικὴ δραστηριότητα». Οἱ φοιτητές, ὅμως, ποὺ ἀποτελοῦν τὴν αὐριανὴ ἰθύνουσα τάξη, κάνουν τὸν κουφό.

Ἡ κατάσταση φυσικὰ εἶναι χειρότερη μεταξὺ τῶν νεαρῶν ὑπαλλήλων, τῶν ἀγροτῶν καὶ τῶν ἐργατῶν, ποὺ ἐνδιαφέρονται μόνον νὰ βροῦν δουλειὰ καὶ νὰ τὴν διατηρήσουν. Οἱ νέοι ξέρουν καλὰ ὅτι ὅποιος ἀναπτύσσει δραστηριότητες, κάνει κριτικὲς καὶ διαμαρτύρεται, ἢ ὅποιος μιλάει πάρα πολύ, ἀκόμη καὶ ὅποιος δείχνει ὅτι σκέφτεται διαφορετικὰ ἀπὸ τὸ κατεστημένο, ἀντιμετωπίζει κινδύνους.

Μερικοὶ νέοι ποὺ ἀσχολοῦνται μὲ τὴν βελτίωση τῆς θέσης τῶν συνομηλίκων τους, ἔχουν ὅλοι τὴν ἴδια γνώμη: στὴν Γερμανία δὲν ὑπάρχει θέση γιὰ τοὺς νέους, παρὰ μόνον ὅταν χρησιμοποιοῦνται σὰν μέσα παραγωγῆς, σὰν ἀριθμοὶ στὴν ὑπηρεσία τοῦ Μολὼχ τῆς οἰκονομίας. Στὴν οἰκονομία κυριαρχοῦν οἱ ἐνήλικες. Γονεῖς, δάσκαλοι, ἐργοδότες, κυβερνῆτες, ὅλοι ἀντιμετωπίζουν ἐχθρικὰ τὶς νέες γενιὲς ἔστω καὶ ἂν κάνουν ἀντίθετα κηρύγματα.

Οἱ σημερινοὶ Γερμανοὶ νέοι ἐνθυμίζουν αὐτὸ ποὺ εἶπε ὁ Λένιν, ὅτι «οἱ Γερμανοὶ ποτὲ δὲν θὰ μπορέσουν νὰ κάνουν μιὰ ἐπανάσταση ἐπειδὴ πρὶν καταλάβουν ἕναν σιδηροδρομικὸ σταθμὸ σχηματίζουν οὐρὰ γιὰ νὰ ἀγοράσουν εἰσιτήριο στὴν εἴσοδο καὶ δὲν μπαίνουν ποτὲ σ' ἕνα πάρκο ἂν ἡ πινακίδα γράφει: «Μὴ πατᾶτε στὴν χλόη»

Ἡ μόνη ἀσήμαντη διαμαρτυρία καὶ μάλιστα ὄψιμη, εἶναι τὰ μακρυὰ μαλλιά.

ΜΕ ΣΤΟΧΟ ΤΗΝ ΑΠΟΓΟΗΤΕΥΜΕΝΗ ΝΕΟΛΑΙΑ

Βιομηχανία θρησκειῶν στὶς Ἡνωμ. Πολιτεῖες

Προσπάθεια νὰ ἀντικαταστήσουν τὴν λυτρωτικὴ ἀποστολὴ τοῦ χριστιανισμοῦ μὲ δεισιδαιμονίες. - Ἡ κοινωνικὴ μελέτη τοῦ προβλήματος

ΟΥΑΣΙΓΚΤΩΝ ('Ιδ. 'Υπ.). Μιὰ νέα μεγάλη βιομηχανία, ποὺ πῆρε τὸ ὄνομα «Βιομηχανία τῆς εὐτυχίας» ἀνθεῖ στὶς Ἡνωμένες Πολιτεῖες, τὴ χώρα τῶν μεγαλείων, τῶν ἀθλιοτήτων καὶ τῆς παραξενιᾶς. Στόχος της οἱ ἀπογοητευμένοι νέοι, ἐκεῖνοι ποὺ πληγώνονται ἀπὸ τὴν κοινωνικὴ ἀδικία, ἀπὸ τὴν οἰκογενειακὴ κακοδαιμονία καὶ ἀπὸ ἄλλες κακοτυχίες, προσωπικὲς καὶ μή, καὶ ποὺ ἀνέρχονται σὲ μυριάδες. Οἱ νέοι «βιομήχανοι» τοὺς ὑπόσχονται ἕνα «νόημα ζωῆς». Αὐτὸ εἶναι τὸ μέγα, τὸ δελεαστικὸ ἐμπόρευμα. Καὶ οἱ πελάτες, ὅπως εἶναι φυσικό, εἶναι πολλοί, γιατὶ ποτὲ δὲν ἔλειπαν οἱ πολὺ εὔπιστοι ἢ οἱ τέλεια ἀπελπισμένοι.

Τώρα τελευταῖα, οἱ περίεργοι αὐτοὶ «βιομήχανοι», ἔχουν μετακαλέσει ἀπὸ μακρυνὲς χῶρες, κυρίως ἀσιατικὲς διαφόρους μεσσιανικοὺς τύπους, ποὺ εὐαγγελίζονται τὴν εὐτυχία μέσα ἀπὸ πολλὲς καὶ διάφορες θρησκευτικες λατρεῖες, ποὺ ὑποτίθεται ὅτι πετυχαίνουν ἐκεῖ ὅπου ἀπέτυχαν οἱ παραδεδεγμένες θρησκεῖες, περιλαμβανομένου καὶ τοῦ χριστιανισμοῦ καὶ τοῦ μουσουλμανισμοῦ καὶ οἱ πολιτικοϊδεολογικὲς φιλοσοφίες, καθὼς εἶναι ὁ μαρξισμός, ὁ σοσιαλισμὸς κλπ.

Στὴν πραγματικότητα, πρόκειται γιὰ ὑποβλητικοὺς δημεγέρτες, ποὺ ἐμφανίζονται, ἐξωτερικὰ καὶ ἐσωτερικά, σὰν νέοι προφῆτες καὶ ποὺ ἔχουν συχνὰ τὴν τέχνη νὰ τυγίζουν πληγές, νὰ τὶς ματώνουν γιὰ νὰ προσφέρουν σὲ συνέχεια τὰ ἀμφίβολα φάρμακά τους. Ἔτσι, ἄρχισαν νὰ ἀνθοῦν στὴν Ἀμερικὴ νέες θρησκεῖες, νέα δόγματα, νέες κινήσεις, ποὺ ὑποτίθεται ὅτι θὰ ἀποδώσουν ἐκεῖ ὅπου ὁ χιππισμὸς δὲν ἄφησε τίποτα περισσότερο ἀπὸ ἀπελπισία — καὶ ἀκαθαρσία.

Μὲ τὸ φαινόμενο αὐτὸ καταπιάνονται ὅλοι σχεδὸν οἱ ριζοσπάστες κοινωνιολόγοι καὶ ψυχολόγοι ποὺ προσπαθοῦν ὅμως νὰ δώσουν σημασία μεγαλύτερη ἀπὸ ἐκείνη ποὺ πράγματι ἔχει, ἀφοῦ εἶναι γνωστὸ ὅτι ἡ φυγὴ τοῦ ἀνθρώπου ἀπὸ τὴν τρέχουσα ζωὴ εἶναι ὑπόθεσι παλαιά. Ὁ πνευματισμὸς δὲν πέθανε ἀκόμα, ἀλλὰ δὲν πείθει πιά. Τώρα δοκιμάζονται νέα σχήματα, ποὺ φυσικὰ θὰ ἔχουν τὴν ἴδια κατάληξι, ἀλλὰ γιὰ τὴν ὥρα βρίσκονται στὸ κατακόρυφο σχεδὸν τῆς ἀκμῆς τους, — σὰν κοινωνικὰ φαινόμενα ποὺ εἶναι.

Τὸ ρεπορτὰζ ποὺ ἀκολουθεῖ, παρμένο ἀπὸ ἀμερικανικὸ περιοδικό, φωτίζει παραστατικώτερα τὸ φαινόμενο.

«Ὑπάρχει μία νέα τάση, ποὺ ἐκδηλώνεται μὲ μεγάλη ἔμφαση στὶς Ἡνωμένες Πολιτεῖες καὶ ποὺ ἐμφανίζεται ἀμυδρὰ σὲ ἄλλα μέρη τοῦ κόσμου: Μιὰ τάση γιὰ μιὰ ριζικὰ διαφορετικὴ ζωή, ὄχι πρὸς τὰ ναρκωτικὰ ἢ τὴν μαχητικὴ πολιτικὴ δραστηριότητα, ἀλλὰ πρὸς διάφορες θρησκευτικὲς αἱρέσεις καὶ πεποιθήσεις. Ἤδη, στὶς Ἡνωμένες Πολιτεῖες ἑκατοντάδες χιλιάδες νέοι ζοῦν καὶ ἐργάζονται γιὰ τὶς νέες αὐτὲς «θρησκεῖες» καὶ πιστεύουν τοὺς δικούς τους ἀρχηγούς...

»Ἡ στροφὴ εἶναι σημαντική. Θρησκευτικὰ βιβλία καὶ ὕμνοι ξένων θρησκειῶν, κυρίως τῆς Ἀνατολῆς, ἔχουν μεταφρασθῆ καὶ ἐκδοθῆ στὴν Ἀμερικὴ καὶ κυκλοφοροῦν σὲ πολλὲς χιλιάδες ἀντίτυπα. Πολλὰ ἄτομα ζοῦν σὲ κοινόβια, μέσα στὶς πόλεις ἢ στὴν ὕπαιθρο, σύμφωνα μὲ τὸ «πιστεύω» καὶ τὶς τελετουργίες τῶν νέων θρησκειῶν.

»Αὐτὴ ἡ μεταστροφὴ ὅμως, δὲν γίνεται μόνο σὲ σχέσι μὲ τὶς θρησκευτικὲς πεποιθήσεις. Συντελεῖ καὶ σὲ μία βασικώτερη ἀλλαγὴ στὴν ζωή, στὴν ἐργασία, στοὺς οἰκογενειακοὺς δεσμοὺς καὶ στὴν ἀπόκτησι φίλων μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων. Σὲ πολλὲς περιπτώσεις δημιουργοῦνται καὶ οἰκογενειακὰ δράματα, μεταξὺ τῶν γονιῶν καὶ τῶν παιδιῶν, διότι οἱ πρῶτοι πιστεύουν ὅτι τὰ παιδιά τους ἔπεσαν θύματα πλύσεως ἐγκεφάλου καὶ διαφόρων ἄλλων ἐπιρροῶν. Σὲ πολλὲς ἄλλες περιπτώσεις δημιουργοῦνται προβλήματα μὲ τὸ κράτος, διότι οἱ νέες αὐτὲς θρησκεῖες καὶ ὀργανώσεις σχετίζονται μὲ οἰκονομικὰ συμφέροντα, εἰσπράττουν χρηματικὰ ποσὰ καὶ ἔτσι δημιουργεῖται πρόβλημα φορολογίας. Δὲν εἶναι ὅμως μονάχα οἱ φορολογικὲς ὑπηρεσίες ποὺ ἐξετάζουν τὸ πρόβλημα, ἀλλὰ καὶ οἱ δικαστικοί: Συχνά, ἡ ἄσκησι τῶν θρησκευτικῶν καθηκόντων ἀποτελεῖ παραβίασι νόμων ποὺ ἰσχύουν στὶς Ἡνωμένες Πολιτεῖες.

»Οἱ νέες θρησκεῖες προκαλοῦν πολεμικὴ καὶ ποικίλες ἀντιδράσεις στὴν Ἀμερική. Μερικὲς φορὲς καὶ συγκρούσεις καὶ διατάραξι τῆς τάξεως. Ὅταν ἐμφανίσθηκε στὸ στάδιο Γιάνκυ, μπροστὰ σὲ 30.000 «πιστούς», ὁ νέος Εὐαγγελιστὴς ἀπὸ τὴν Κορέα Σοὺν Μούν, ποὺ εἶναι ἀρχηγὸς τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑνοποιήσεως, δημιουργήθηκε σάλος. Ὁ Μοὺν βρίσκει ἀπήχησι στοὺς Ἀμερικανούς, ὀργανώνει πολλὲς συγκεντρώσεις, εἰσπράττει μεγάλα χρηματικὰ ποσὰ καὶ προκαλεῖ τοὺς ἀρχηγοὺς ἄλλων ἐκκλησιῶν. Στὴν πρώτη συγκέντρωσί του ἔγιναν ἐπεισόδια καὶ χρειάσθηκε νὰ ἐπέμβη ἡ ἀστυνομία.

»Ἡ οὐσία τοῦ γεγονότος εἶναι ὅτι διαρκῶς περισσότεροι Ἀμερικανοὶ ἐγκαταλείπουν τὶς πατροπαράδοτες θρησκεῖες, ὅπως ὁ χριστιανισμός, γιὰ νὰ ἀσπασθοῦν νέες λατρεῖες διαφορετικὲς ἀπὸ αὐτὲς ποὺ γνωρίζαμε. Ὑπολογίζεται ὅτι ἕως τώρα 3.000.000 Ἀμερικανοὶ ἀνήκουν σ' αὐτὲς καὶ ἡ τάσι ποὺ ἐπικρατεῖ εἶναι νὰ αὐξηθοῦν. Θὰ πρέπει νὰ σημειώση κανεὶς ὅτι δὲν πρόκειται γιὰ κάτι τὸ καινούργιο. Διάφορες μυστικιστικὲς λατρεῖες ὅπως ὁ ἐλεύθερος ἔρωτας, ὁ ἰνδοϊσμὸς κλπ. ἤκμαζαν καὶ στὸ παρελθὸν στὴν Ἀμερική. Ἀλλὰ τώρα τὰ πράγματα προχώρησαν πολὺ περισσότερο.

»Οἱ νέοι «πιστοὶ» τῆς Ἀμερικῆς ἔχουν ἐπηρεασθῆ περισσότερο ἀπὸ τὰ θρησκευτικὰ δόγματα τῆς Ἀνατολῆς καί, ὅπως συνέβαινε στὴν ἀρχαιότητα, ἀναμένουν καὶ σήμερα τὸν Μεσσία, ποὺ αὐτὴ τὴ φορὰ θαρθῆ μὲ διαστημόπλοιο νὰ σώση τὸ ἀνθρώπινο γένος!...

»Θὰ πρέπει ὅμως νὰ ἀναζητήση κανεὶς μία νέα αἰτία γιὰ ὅλη αὐτὴ τὴν ἄνθησι τῶν θρησκευτικῶν ὁμάδων καὶ τῶν νέων δογμάτων. Γιατὶ συμβαίνει αὐτὸ τὸ φαινόμενο;

»Οἱ κοινωνιολόγοι καὶ οἱ γνῶστες τῶν ἀμερικανικῶν κοινωνικῶν συνθηκῶν, συμπεραίνουν ὅτι μετὰ τὴν διάσπασι τῆς οἰκογένειας, τὴν μετάβασι τῶν παιδιῶν ἀπὸ τὸ σπίτι στὰ πανεπιστημιακὰ «κάμπους», μετὰ τὴν σεξουαλικὴ περιπέτεια καὶ τὰ ναρκωτικά, οἱ νέοι αἰσθάνονται τὴν ἀνάγκη νὰ πειθαρχήσουν σὲ συγκεκριμένους θρησκευτικοὺς κανόνες καὶ νὰ ἀκολουθήσουν τὶς τελετές, δοξασίες καὶ πεποιθήσεις τους. Ἔχουν τὴν γνώμη ὅτι μὲ αὐτὸν τὸν τρόπο θὰ ἐπέλθη ἡ κάθαρσι ψυχῆς καὶ σώματος ἀπὸ τὶς ἁμαρτίες ποὺ διέπραξαν, μὲ τὸ ἀλκοόλ, τὰ ναρκωτικά, τὸ σὲξ κλπ. καὶ ὅτι θὰ ἐξαγνισθοῦν.

»Αὐτὴ εἶναι ἡ βασικὴ ἐξήγηση καὶ ἑρμηνεία ποὺ δίδεται στο φαινόμενο. Ὑπάρχει ὅμως καὶ κάτι ἄλλο: Οἱ νέοι αὐτοὶ θέλουν νὰ συνδεθοῦν ὀργανικὰ μὲ τὶς θρησκευτικὲς ὀργανώσεις καὶ λατρεῖες γιὰ νὰ ἀποκτήσουν ἕναν «πνευματικὸ πατέρα», ποὺ θὰ εἶναι καὶ ἀρχηγὸς καὶ νὰ βρεθοῦν μέσα σὲ μία «ἑνωμένη οἰκογένεια», ποὺ θὰ εἶναι ἡ θρησκευτικὴ ὁμάδα τους, νὰ γνωρίσουν τὴν ἀγάπη καὶ θερμότητα ποὺ ἔχουν στερηθῆ. Ἑπομένως, ἡ κρίσι τῆς ἀμερικανικῆς οἰκογένειας, εἶναι ἡ βασικὴ ἐξήγηση ὅλου αὐτοῦ τοῦ φαινομένου, ποὺ ἀναστατώνει τὴν χώρα.

»Ἀλλὰ ἡ σύνδεση αὐτὴ ἔχει καὶ τὴν οἰκονομικὴ πλευρά της. Οἱ περισσότεροι πιστοὶ δίνουν τὸν ὀβολό τους καὶ ἔτσι, ἡ θρησκευτικὴ ὀργάνωση καὶ ὁ ἀρχηγός της, φθάνουν νὰ διαχειρίζωνται μεγάλα χρηματικὰ κονδύλια. Οἱ γονεῖς ἀγανακτοῦν γιὰ τὸν λόγο αὐτό, ἀλλὰ γιὰ τὸ ὅτι θεωροῦν ὅτι τὰ παιδιά τους εἶναι θύματα «ψυχολογικῆς ἀπαγωγῆς». Παρόμοιες κατηγορίες διατυπώνονται ἐναντίον τοῦ Κορεάτη «Θεοῦ Μούν», ποὺ ἔχει μεγάλη ἀπήχηση στὶς Ἡνωμένες Πολιτεῖες. Ὁ Μοὺν θέλει τώρα νὰ ἱδρύση καὶ τὸ «Πανεπιστήμιο τῆς θρησκείας», ποὺ θὰ ἀποδειχθεῖ, πως πολλοὶ προβλέπουν, μιὰ μεγάλη ἐπιχείρησι.

»Ὁ καθηγητὴς τῆς ψυχολογίας στὸ πανεπιστήμιο τῆς Κολούμπια δόκτωρ Χέρμπερτ Χέντιν λέει ὅτι ὅλοι σχεδὸν οἱ νέοι ποὺ ἀσπάζονται τὶς νέες θρησκεῖες καὶ τὰ δόγματα, εἶναι ἄνθρωποι ποὺ ἔχουν οἰκογενειακὲς ἱστορίες καὶ περιπέτειες, ἢ ἕναν ἀλκοολικὸ πατέρα ἢ μιὰ μητέρα ποὺ τοὺς ἐγκατέλειψε. «Ἔχω τὴ γνώμη, πρόσθεσε, ὅτι καὶ τὸ φαινόμενο τῶν Χίππις, ἀπὸ τὸ 1960 καὶ ἐδῶ, ὀφείλεται σ' αὐτὰ ἀκριβῶς τὰ αἴτια. Τὰ παιδιὰ αὐτὰ δὲν εἶχαν καλὴ οἰκογενειακὴ ζωὴ καὶ νομίζουν ὅτι θὰ μπορέσουν νὰ βροῦν τὴν εὐτυχία καὶ τὴ θαλπωρὴ σὲ μιὰ μεγαλύτερη οἰκογένεια, ἂν ἀλλάξουν τὶς σκέψεις τους καὶ τὸν τρόπο ζωῆς.

»Ἐπειδὴ ὅμως τὸ φαινόμενο προσέλαβε μεγάλες διαστάσεις, ἔγιναν διαβήματα στὴν ἀμερικανικὴ κυβέρνηση, καὶ συγκεκριμένα στὸ ὑπουργεῖο Δικαιοσύνης, νὰ βρῆ τρόπο καὶ νὰ παρέμβη, σ' αὐτὴ τὴν «ψυχολογικὴ ἀπαγωγὴ» τῶν νέων. Πράγματι, τὸ Ἔφ Μπὶ Ἀϊ κινητοποιήθηκε πρὸς τὴν κατεύθυνσι αὐτὴ καὶ συγκεντρώνει πληροφορίες καὶ στοιχεῖα, μὲ τὴν βεβαιότητα ὅτι θὰ προκύψη ἀνάγκη δικαστικῆς παρεμβάσεως στὶς περισσότερες περιπτώσεις. Ὑπάρχει ἐπίσης τὸ ἐνδεχόμενο νὰ παρέμβη καὶ ἡ Ὑπηρεσία Εἰσοδημάτων γιὰ νὰ καθορίση ὥστε οἱ ὀργανώσεις αὐτές, ποὺ χειρίζονται μεγάλα χρηματικὰ ποσά, νὰ πληρώνουν τὶς φορολογικές τους ὑποχρεώσεις.

»Ὁ καθηγητὴς τῆς θεολογίας Μάρτιν Μάρτυ, στὸ Πανεπιστήμιο τοῦ Σικάγου προβλέπει ὅτι οἱ θρησκευτικὲς αὐτὲς ὁμάδες θὰ παρακμάσουν πολὺ γρήγορα καὶ ὅτι πολλοὶ νέοι ποὺ προσχωροῦν σ' αὐτὲς θὰ ὑποχρεωθοῦν νὰ ξαναγυρίσουν στὸν τρόπο ζωῆς ποὺ εἶχαν προηγουμένως. Πρόκειται, λέει, γιὰ ἕνα παροδικὸ φαινόμενο, ποὺ ὀφείλεται στὴν κρίσι τῆς ἀμερικανικῆς οἰκογενείας.

»Ἀπὸ τὶς νέες «θρησκεῖες», ποὺ ἔκαναν τὴν ἐμφάνισή τους στὴν Ἀμερική, οἱ πιὸ ἰσχυρὲς εἶναι:

Ἡ ἐκκλησία τῆς Ἑνοποιήσεως, ποὺ διευθύνει ὁ Κορεάτης Σοὺν Μούν. Ἔχει πάνω ἀπὸ 30.000 μέλη.

Ἄλλα ρεπορτάζ, ποὺ γίνονται μέσα στὸν κύκλο αὐτῶν τῶν «βιομηχανιῶν τῆς εὐτυχίας», φέρνουν σὲ φῶς μιὰ ἀλήθεια τερατώδη πολλὲς φορές. Κατὰ κανόνα, ὁ προσήλυτος γίνεται ἀντικείμενο μεταχειρίσεως πράγματι «θεραπευτικῆς» στὴν ἀρχή, ὕστερα ὅμως παραδίδεται σ' ἐκείνους ποὺ κινοῦνται ψυχρά, σὰν βιομήχανοι ποὺ εἶναι καὶ ποὺ ἀποβλέπουν στὴν ἀπόκτηση χρήματος καὶ στὴν ἀπόλαυση.

Αὐτὸ ἰσχύει ἰδιαίτερα γιὰ τὰ κορίτσια, ποὺ εἶναι καὶ ὁ κύριος στόχος. Μέσα στὰ ἑκατομμύρια τῶν νεαρῶν πλασμάτων αὐτῆς τῆς μεγάλης χώρας ὑπάρχουν καὶ πολλὲς χιλιάδες κορίτσια ποὺ ἔχουν τέλεια ἀπελπισθῆ ἀπὸ τὴ ζωὴ καὶ πού, ὕστερα ἀπὸ μιὰ κατάλληλη πλύσι ἐγκεφάλου, μεταβάλλονται σὲ ἱέρειες μιᾶς νέας μορφῆς ἡδονισμοῦ, ποὺ ὑποτίθεται ὅτι ἀποτελεῖ μιὰ διαδικασία ἀληθινὰ λυτρωτική, ἀλλὰ στὸ τέλος δὲν φέρνει κανένα θετικὸ ἀποτέλεσμα. Πολλοὶ εἶναι οἱ ἄσωτοι ποὺ δὲν ἐπιστρέφουν, ἀλλὰ καὶ πολλοὶ ἐπιστρέφουν, γιὰ νὰ ἀφοσιωθοῦν στὴν τρέχουσα ζωή, πού, στὸ κάτω—κάτω, ἐξασφαλίζει ὅλα τὰ μέσα τῆς ἄμυνας, ἢ ἀκόμα καὶ τῆς ἐπιτυχίας.

«Εἶναι περίεργο, γράφει ὁ κοινωνιολόγος δόκτωρ Ντὴν Μάρλεβους, ὅτι στὴν ἐποχὴ τῆς μαζικῆς διαφωτίσεως, βρίσκονται νεαρὰ πλάσματα ποὺ παρασύρονται σὲ χιμαιρικὲς περιπέτειες, καθὼς αὐτὲς τῶν νέων τάχα θρησκειῶν, ποὺ δὲν εἶναι καθόλου νέες, ἀφοῦ πάντα οἱ πονηροὶ ἄνθρωποι εὕρισκαν μεθόδους, γιὰ νὰ ἐκμεταλλεύωνται τὸν συνάνθρωπό τους. Βέβαια, ἀπὸ μιὰν ἄποψι φταῖνε καὶ τὰ μέσα μαζικῆς ἐνημερώσεως, ἀφοῦ συχνὰ διαφημίζουν, ἀθέλητα ἢ ὄχι, τὶς κινήσεις αὐτῶν τῶν λαοπλάνων μὲ περιγραφὲς ποὺ ἐξάπτουν τὴ φαντασία καὶ μπολιάζουν τὰ ἀσθενῆ ψυχικῶς πλάσματα μὲ τὸν πειρασμὸ νὰ δοκιμάσουν. Αὐτὸς ὁ πειρασμός, τῆς δοκιμῆς, εἶναι ὁ ἴδιος μὲ ἐκεῖνον ποὺ ὁδηγεῖ στὰ ναρκωτικά.

Ὁ καθηγητὴς Μάλρεβους δὲν βρίσκει ὅτι, σὲ σύγκρισι μὲ τὸ παρελθόν, ἡ κατάστασι εἶναι χειρότερη. Σὲ παλαιότερες ἐποχές, αὐτὲς οἱ ἐκτροπὲς ἦταν πιὸ ἐκτεταμένες. Τεράστια πλήθη παρασύρονταν ἀπὸ τοὺς ἐμπόρους τῆς δεισιδαιμονίας.

«Σήμερα, γράφει ὁ καθηγητής, οἱ περισσότεροι ἀπὸ τοὺς ἀπελπισμένους ἐξωθοῦνται κυρίως σὲ ἀναρχικὰ ἢ μηδενιστικὰ κινήματα πρὸς πολιτικὲς καὶ ἰδεολογικὲς δοξασίες τῶν ἄκρων καὶ ἀπὸ αὐτὴ τὴν ἄποψι ἡ ἀμερικανικὴ κοινωνία, ποὺ συνδυάζει τὴν τερατώδη ὑγεία, ἀλλὰ καὶ τὴν ἐνδημικὴ ἀρρώστεια, μπορεῖ νὰ μᾶς ἐπιφυλάξη ἐκπλήξεις γιὰ τὸ μέλλον. Δὲν ὑπάρχει κανεὶς λόγος γιὰ πανικό, ἀλλὰ τὰ συμπτώματα παραμένουν ἀνησυχητικά. Οἱ νέες θρησκεῖες ποὺ ἐμφανίζονται στὴν Ἀμερικὴ σημαίνουν τουλάχιστον ἔλλειψι διεξόδου σὲ νέα ἰδανικὰ γιὰ πολλοὺς νέους».

Φυσικά, τὸ φαινόμενο αὐτὸ ἀποτελεῖ μιὰ μικρὴ ὑποδιαίρεσι τοῦ γενικώτερου ἀμερικανικοῦ κοινωνικοῦ γρίφου ποὺ μελετᾶται στὶς διάφορες πτυχές του.

ΣΑΛΟΤΕΧΝΙΚΗ
ΑΓΓΕΛΟΣ ΑΛΕΞΟΠΟΥΛΟΣ
ΛΟΝΙΑ ΠΑΝΤΟΣ ΤΥΠΟΥ
ΛΑΓΑΙ ΕΠΙΣΚΕΥΑΙ
ΜΦΕΡΟΝ ΔΙΑ ΕΚΘΕΣΕΙΣ
ΛΗΣΙΣ-ΧΟΝΔΡΙΚΗ ΛΙΑΝΙΚΗ
ΘΕΣΙΣ ΚΟΡΙΝΘΟΥ 355
ΩΝ ΤΣΑΜΑΔΟΥ 51
ΤΗΛ. 322557

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΑΙ
ΕΠΙΠΛΩΣΕΙΣ
ΒΟΤΣΗ 42
ΜΕΤΑΞΥ ΚΟΡΙΝΘΟΥ Κ ΜΑΙΖΩΝΟΣ
ΚΩΝ. ΓΑΛΙΑΤΣΑΤΟΣ

AGHAIA TRAVEL AGENCY
ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΟΝ ΤΑΞΙΔΙΩΝ
ΓΕΝΙΚΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ
ΑΝΑΧΩΡΗΣΕΙΣ ΠΑΤΡΑ—ΙΤΑΛΙΑ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΩΣ
ΕΚΔΙΔΟΜΕΝ ΕΙΣΙΤΗΡΙΑ
ΔΙΑ: ΚΕΡΚΥΡΑ, ΠΡΙΝΤΕΖΙ, ΑΓΚΩΝΑ
ΕΙΔΙΚΕΣ ΕΚΠΤΩΣΕΙΣ 30⁰)₀-40⁰)₀
ΔΙΑ ΚΡΑΤΗΣΕΙΣ ΘΕΣΕΩΝ ΤΗΛ. ΕΓΚΑΙΡΩΣ 271-205

ΓΝΗΣΙΟΣ ΑΒΙΟΜΗΧΑΝΟΠΟΙΗΤΟΣ
ΒΑΣΙΛΙΚΟΣ ΠΟΛΤΟΣ
ΑΡΙΘ. ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ 54821
ΠΑΣΧΕΤΕ
Ἀπὸ νευρικὲς παθήσεις, ἀϋπνίες, στομαχικὲς διαταραχές, σάκχαρο, πίεσι, ἀδυναμία, ρευματισμούς, ἀρθριτικά, ἀρτηριοσκλήρωσι, δυσκοιλιότητα, αἱμορροΐδες, ἐκζέματα, ὀφθαλμολογικὴ πάθησι, πεπτικὸ σύστημα κ.λ.π.
ΘΕΡΑΠΕΥΘΗΤΕ
καὶ ἐσεῖς ὅπως ἐθεραπεύθησαν χιλιάδες ἄνθρωποι. Εἴμεθα βέβαιοι ὅτι μὲ τὴν συστηματικὴν θεραπείαν τοῦ ΒΑΣΙΛΙΚΟΥ ΠΟΛΤΟΥ ΡΕΓΓΙΝΑ θὰ ἐπιβεβαιώσητε καὶ ἐσεῖς τὰς συγκινητικὰς δηλώσεις ὅσων ἔκαναν χρῆσιν
ΠΡΟΜΗΘΕΥΘΗΤΕ ΤΟΝ ΒΑΣΙΛΙΚΟΝ ΠΟΛΤΟΝ
ΜΕΤΕΦΕΡΘΗΜΕΝ
ΚΟΡΙΝΘΟΥ 233 & ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗ (γωνία)
ΤΗΛΕΦ 220—397. ΠΑΤΡΑΙ

nivari
οτι ζητσει το σπιτι
ΑΦΟΙ ΝΙΚΟΛΕΤΑΤΟΥ-ΓΡ. ΚΟΥΒΕΡΙΑΝΟΣ
ρίνθου 208 τηλ 221.921-221.922 ΠΑΤΡΑΙ

ΠΡΟΤΥΠΟΣ ΞΥΛΟΟΙΚΟΔΟΜΙΚΗ ΠΑΤΡΩΝ
Δ. ΒΛΑΧΑΚΗΣ Ο.Ε.
ξυλουργικαί ἐργασίαι
διακοσμήσεις ἐσωτερικῶν χώρων
ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΝ
Κ. ΟΒΡΥΑ : ☎ (061) 52 2011 - 42 5933
ΓΡΑΦ.: ΠΑΝΤΑΝΑΣΣΗΣ 29 ☎ (061) 27 9820